

Förebygga avfall och främja återbruk

I Sverige är vi bra på att återvinna material, energi och näring ur avfallet men vi kan nå ännu längre genom att förebygga uppkomsten av avfall. Miljövinsten är större om en produkt aldrig produceras än om den produceras, används och sedan återvinns. Vi i Miljöpartiet de gröna på Ekerö vill förebygga avfall, öka vårt återbruk och bli bättre på att laga och på så sätt spara på jordens resurser. Om vi kan minska mängden avfall genom avfallsminimering så spar vi både resurser och pengar.

Många kommuner har väl utvecklade koncept för återbruk och återanvändning, något vi vill att Ekerö tar efter och vidareutvecklar. I vår beslutade avfallsplan nämns att vi ska arbeta för att:

“Avfallshanteringen i Ekerö kommun ska bidra till en långsiktig resurshushållning genom att uppkomst av avfall förebyggs och det avfall som uppstår behandlas som en resurs”.

I avfallsplanen går det vidare att läsa: *“...uppföljning av avfallsplanen 2016-2023 kommer årligen att redovisas till kommunstyrelsen och berörda nämnder”.* Denna uppföljning har inte genomförts under åren 2017-2021, vilket gör det svårt att avgöra vad som genomförts och inte. Sedan avfallsplanen godkändes har det även tillkommit bättre möjligheter att finansiera avfallsförebyggande åtgärder och således minska uppkomsten av avfall med hjälp av renhållningsavgiften, vilket går att läsa om i handlingsplanen för cirkulär ekonomi från regeringskansliet.

“Kommunerna spelar en viktig roll för att bidra till förebyggande av avfall. Regeringen anser att kommunerna har en viktig roll för att informera medborgarna om förebyggande av avfall. Regeringen har därför beslutat (prop. 2019/20:156) att möjliggöra att kommunerna ska kunna använda renhållningsavgiften för att finansiera avfallsförebyggande åtgärder.”

I miljöpartiets budget för 2022 har vi med flera initiativ för ökat återbruk och reparationer, dessa skulle vi vilja se genomförda i Ekerö kommun:

1. PopUp-återbruk och återvinning

Återbruk och enklare återvinning av mindre saker i våra yttre områden som en tillfällig återkommande kampanj varje år. Med en extra möjlighet att låna bil, släp, lastbil under en begränsad period för att skänka saker till varandra lokalt i sitt närområde. Detta för att främja, göra det enkelt och göra det naturligt att skänka saker till varandra i sitt närområde. Extra viktigt i områden där det är långt till återvinningsstationen.

2. **TaGe**

Ett 'ta och ge'-skåp på frivilliga förskolor för att dela med sig av barnkläder och skor. I TaGe kan du lämna sådant du inte längre behöver och istället ta något annat du har användning för. Du behöver inte lämna något för att få ta något. TaGe-skåpet finns i bland annat Karlstad kommun.

3. **Internt Blocket för att främja återbruk med digital delning av möbler/inventarier för kommunal verksamhet**

Ett internt Blocket eller digitalt system för möbler/inventarier i kommunal verksamhet för att dela mellan verksamheterna som t ex. skolor. Då kan sakerna återanvändas i nya verksamheter istället för slängas men även avyttras, säljas eller bortskänkes till ideella föreningar och privatpersoner.

Slängda möbler på Sundby skola

4. **Vaktmästarpool**

Med vaktmästare ser vi stora vinster i form av tidiga insatser för att åtgärda mindre reparationer och lättare underhållsarbeten. Sådant arbete sparar medel i längden och motarbetar förstörelse. Det ger dessutom en ökad positiv effekt att fler vuxna vistas i skolan. Vi ser också en pedagogisk vinst med att eleverna ser att vi återbrukar och reparerar istället för att köpa nytt och slänga.

Andra satsningar vi gärna skulle se är:

- **Återbygget**

Förbättra återbruket på återvinningscentralen med en bod/container eller liknande där det går att skänka och hämta byggmaterial. Denna typ av satsning finns i Helsingborg och Höganäs kommun och kallas för återbygget.

- **Fler samarbetspartners**

Vi vill vidareutveckla hanteringen på vår återvinningsstation och verka för att hitta fler samarbetspartners, välgörenhetsorganisationer samt småföretagare som kan ta hand om det som lämnas in på återvinningen för att återbruka och sälja det vidare i stället för att det slängs.

- **Riktlinjer för att förebygga avfall**

I Göteborg finns riktlinjer för olika kommunala verksamheter om hur man kan förebygga avfall t.ex. i förskolan, på äldreboenden på kontoret, vid upphandlingar, vid konferenser, genom att hantera matsvinn m.m. Vi önskar se att vi hade liknande riktlinjer i våra verksamheter.

- **Fixotek**

Vi vill ha en plats för att förlänga livet på saker. Ett sådant initiativ är ett fixotek. Det är en mötesplats där allmänheten kan laga, låna, byta och bygga för att förlänga livet på prylar och material. Göteborgs Stad startade 2018 fyra fixotek i olika stadsdelar och dessa drivs nu vidare av bostadsbolag och ideella föreningar.

Miljöpartiet de gröna på Ekerö vill att vi förebygger avfall och främjar ett ökat återbruk genom:

- Att introducera TaGe eller liknande koncept på en eller flera förskolor/skolor i kommunen
- Att skapa ett internt Blocket eller liknande koncept för att främja delning av möbler och inventarier främst mellan våra skolor och verksamheter
- Att följa upp avfallsplanen enligt vad planen säger varje år
- Att använda renhållningsavgiften för att förebygga uppkomsten av avfall
- Att verka för att saker i våra egna verksamheter lagas istället för slängs t.ex. genom att ha vaktmästare i våra verksamheter
- Att ta fram riktlinjer för att förebygga avfall i olika kommunala verksamheter och vid upphandlingar
- Att förbättra återbruket på återvinningscentralen med en bod/container eller liknande där det går att skänka och hämta byggmaterial eller på annat sätt öka återanvändningen av byggmaterial
- Att ha återbrukskampanjer och/eller popupåterbruk samt utlåning av släpkärror eller liknande för att skapa tillfällen att dela med sig av saker till varandra lokalt
- Att verka för att hitta fler samarbetspartners, välgörenhetsorganisationer samt småföretagare som kan ta hand om det som lämnas in på återvinningen för att återbruka, laga och sälja det vidare
- Att utreda möjligheten till ett fixotek för att öka möjligheterna att förlänga livet på fler saker

Ulrika Sandin, Carl Ståhle och Björn Osberg - Miljöpartiet de gröna Ekerö

Källor:

- TaGe: <https://karlstad.se/Miljo-och-Energi/Avfall-och-atervinning/aterbruk/Skapet-Tage/>
- Popupåterbruk: <http://www.stockholmvattenochavfall.se/om-oss/vara-kontor-och-anlaggningar/popup-aterbruk/>
- Handlingplan cirkulär ekonomi
<https://www.regeringen.se/48f821/contentassets/561eea8cac114172b993c1f916e86a9b/cirkular-ekonomi-handlingsplan-for-omstallning-av-sverige.pdf>
- Återbygget <https://nsr.se/privat/lamna-avfall-och-prylar/slang-inte-aterbruka/aterbygget/>
- Miljöpartiet budget 2022:
<https://medborgare.ekero.se/welcome-sv/namnder-styrelser/kommunstyrelsen/mote-2021-10-26/agenda/budgetforslag-ekero-2022-mppdf?downloadMode=open&fbclid=IwAR1I0DVSBYtRSI6KcQnnj5orriXX90tPc8H-IIZkum0OrcEKNN5eI26kL6g>
- Förebygga avfall Göteborg
https://goteborg.se/wps/portal/start/foretag/tillstand-och-regler/avfall-och-atervinning/regler-ansvar/forebygg-avfall-i-goteborgs-stad!/ut/p/z1/04_Sj9CPykssy0xPLMnMz0vMAfIjo8ziTYzcDQy9TAy9DcwD3AwcQxwtP1NfAw8Dcz1wwkpiAJKG-AAjgb6BbmhigCBI6k5/dz/d5/L2dBISEvZ0FBIS9nQSEh/
- Fixotek
<https://goteborg.se/wps/wcm/connect/e982ec40-9e9f-49d0-9738-4414f3606c57/Fixoteket+handbok.pdf?MOD=AJPERES>